מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

משרד הבריאות
לחיים בריאים יותר

דו"ח בקרה מיום 18.03.2024

במוסד: "מוסד נאות התיכון"

בישוב: תל אביב - יפו

הדו"ח נכתב ע"י
צוות מטה-האגף גריאטריה

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

לכבוד
ד"ר גורג שמואל לוי
מנהל/ת רפואי/ית
מוסד נאות התיכון (קוד מוסד 23786)
טולוז 8
תל אביב - יפו

ד"ר לוי נכבד/ה,

הנדון: סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "מוסד נאות התיכון"

מצ"ב סיכום בקרת פתע שהתקיימה במוסדכם בתאריך 18.03.2024 ע"י אנשי צוות מטה-האגף גריאטריה.
הבקרה נערכה במטרה לבחון את התנהלות בית החולים בשעות 17:30-20:00.
נראה כי המטופלים לבושים בביגוד אישי מתאים, וכי הטיפול האישי מתבצע תוך שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל. הועלתה שביעות רצון של המטופלים ובני משפחתם מיחס הצוות והטיפול הניתן. יש לשפר את התנאים הפיזיים שנמצאו בעיקר במחלקה הסיעדוית ובמחלקה השיקומית גריאטרית ב2. מומלץ להרחיב את פעילות הפנאי במחלקות בשעות אחה"צ לרווחת המטופלים.

המנהל/ת הרפואי/ת מתבקש/ת להעביר עותק מדו"ח זה לשאר חברי הנהלת המוסד (למנהל האדמיניסטרטיבי ולמנהלת הסיעוד - אחות ראשית) ולמנהלי כל הסקטורים המקצועיים.
מעקב אחר תיקון הליקויים יתבצע במסגרת המחוז/הנפה.

בברכה,
ד"ר ענבר צוקר
רופאה נפתית, נפת פתח תקוה

העתקים:

מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר אפרת גיל, ראש האגף לגריאטריה, משרד הבריאות
האגף לרישוי מוסדות, משרד הבריאות, ירושלים
ד"ר רבקה שפר, רופאה מחוזית, לשכת בריאות תל אביב
ד"ר רן שוייד, גריאטר מחוזי, לשכת הבריאות המחוזית תל אביב
הנהלת אגף הגריאטריה
גב' שרית חייט, מרכזת בכירה, נתוני איכות ובקרה בגריאטריה, משרד הבריאות
צוות הבקרה
מגר' אירנה סוליימנוב, רוקחת מחוזית, לשכת הבריאות תל אביב
ד"ר שגית ארבל אלון, רופאה ראשית, מנהלת מערך שירותי בריאות, משרד הרווחה

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

סיכום בקרת פתע להבטחת טיפול ראוי בבית החולים "מוסד נאות התיכון"

הבקרה התקיימה בתאריך 18.03.2024 בין השעות 17:30 ל-20:00.
מטעם משרד הבריאות השתתפו הנציגים הבאים:

- **סיעוד** - גב' גילה כזום, אחות מפקחת ארצית בגריאטריה, אגף לגריאטריה
- **תזונה** - גב' דינה ירושלמי, מרכזת תחום בקרה ארצי, אגף לגריאטריה
- **עבודה סוציאלית** - גב' ננסי קרפ עפארי, מרכזת תחום בקרה, אגף לגריאטריה

מטעם המוסד נכחו

צוות אחיות ומטפלים בכל המחלקות, 2 אחים כלליים שהתלוו אל אנשי צוות הבקרה.
במחלקות היו דיאטנית, מרפא בעיסוק ורוקח. מאוחר יותר הגיעו מטעם הנהלת המוסד מנהלת המוסד הגב' מרינה אנטואינין.

תפוסת מטופלים במחלקות מול רישוי

שם המחלקה	שם המחלקה בפועל	מספר מטופלים ברישוי	מספר מטופלים בפועל	הערה
גריאטריה סיעודית		36	44	
הנשמה ממושכת		22	25	
גריאטריה שיקום ב	ב2	35	44	
סיעוד מורכב תומך ב	ג2	36	36	
גריאטריה שיקום א	ב1	35	44	
סיעוד מורכב תומך א	ג1	36	36	
סה"כ		200	229	

תמהיל מטופלים במחלקות המבוקרות:
מחלקת גריאטריה שיקומית ב2 הינה מחלקה מעורבת כולל: 20 מטופלים עם בעיות אורתופדיות, 20 מטופלים עם בעיות תפקודיות ועוד 4 מטופלים עם בעיות נוירולוגיות. ישנם 10 מטופלים עם פצעי לחץ, 6 מטופלים נשאים לחיידקים עמידים בבידוד מגע.
במחלקה לסיעוד מורכב תומרג2: 36 מטופלים מתוכם 14 בבידוד מגע בשל חיידקים עמידים בחדרים. מטופל 1 עם הזנה דרך זונדה ומטופל 1 עם פיום קיבה PEG. שאר המטופלים אוכלים דרך הפה.

כח-אדם סיעודי

במחלקה גריקטריה שיקומית ב2 : צוות אחיות ומטפלים לפי התקינה הנדרשת. היו 3 אחים ואחיות מוסמכים במשמרת ערב +5 מטפלים. בסידור עבודה היה רשום אח נוסף אך הוא לא הגיע לעבודה ונרשם ליד שמו "פנצ'ר".
במחלקה סיעודית: אח מוסמך + 5 מטפלים (4 מנפאל) ועובדת ניקיון. כל המטפלים דוברות עברית בסיסית והאח דובר עברית, ערבית ורוסית.
במחלקה לסיעוד מורכב תומך ג2 : נכחו 3 אחים מוסמכים כאשר 2 מהם סיימו ב19:30 ורק אחד נשאר לבד עד 22:30.
נכחו 3 מטפלים כאשר 2 מתוכם עד שעה 20:00 ורק אחד עד 22:00. כל אנשי צוות ענדו תג זיהוי. בנוסף עובדת מטבח שחילקה ארוחת הערב.

<u>תנאים סביבתיים</u>

בעת הכניסה למוסד דלת הכניסה פתוחה ולא היה שומר בכניסה אך מייד הופיעו אחים ואחיות שהיו בתוך המחלקה הסיעודית שנמצאת בסמיכות לדלת הכניסה למוסד.
במחלקה לשיקום גריאטרי:
הטמפרטורה במרחב הציבורי ובחדרים הייתה נעימה.
בבדיקה מדגמית- נמצאו מים חמים זורמים בברזים.
בלובי של המחלקה היו שיירי מזון וניירות על הרצפה. בעת הבקרה הייתה עובדת ניקיון אשר אמרה שהיא מנקה את חדר האוכלבסיום הארוחה ופינוי המטופלים מחדר האוכל, לדבריה עומס מטופלים ומבקרים מקשה על ביצוע ניקיון בתנאים אלה.
בחדר האוכל אכן היתה צפיפות ומטופלים ומבקרים ישבו יחד בלובי המחלקה שהיה קטן למדי.
מחלקה סיעודית:
מדידת טמפרטורה במספר חדרים היתה לא תקינה (נצפו טמפרטורות של 16 ו 18 מעלות) הדבר לא מותאם למזג האוויר או הטמפרטורה במחלקה וחדרים אחרים.
ניכרת הזנחה וחוסר טיפוח בחללים הציבורים ובחדרי המטופלים: ישנו ציוד מלוכלך ובלויי, דווח כי השירותים באחד החדרים אינם עובדים מעל 5 ימים, במספר שידות לילה וארונות חסרות ידיות, ישנן שמיכות של בתי חולים כללים שונים, שקיות ניילון קרועות קשורות למיטות המטופלים משמשות לכביסה מלוכלכת, חדרי מטופלים לא מסודרים ולא קיים צביון אישי. נמצאה הגבלת לילה מלוכלכת עם הפרשות, במספר חדרים היה ריח לא נעים (ריח של שתן חזק בחדר 124), נצפו ג'וקים על שידת לילה של מטופל, עמדות חיתולים לא מסודרות נמצאו במרחב הציבורי, מצב הניקיון ירוד- קטטר זרוק באסלה, עמדות עירוי שאינם בשימוש אשר נמצאות במרחב ציבורי.
שמות המטופלים לא נמצאו בכניסה למספר חדרים.
מחלקה לסיעוד מורכב תומך:
חדר אוכל מואר ומאוורר. טמפרטורה מתאימה. מטופלים ישבו סביב שולחנות עם טלוויזיה דלוקה.
במדגם חדרים נמצא חדרים מסודרים, ארונות אישיים מסודרים עם בגדים אישיים, חדרי מקלחת נקיים עם סבון ונייר לניגוב ידיים, נייר טואלט. בכל מקלחת שקית ענקית של ספוגיות – מטפל התלונן על זה ושאל למה לא מכניסים לארון.
נמצאו פעמונים מונגשים בחוט. בבדיקה אקראית נמצאו תקינים וצוות הגיעה לקריאה בזמן סביר. היו מספר קריאות ממטופלים ששוהים בחדרים והצוות ניגש. טמפרטורה החדרים נמדדה בין 22-24 מעלות צלזיוס.

<u>טיפול אישי</u>

מחלקה גריאטריה שיקומית ב2:

- ניתן טיפול אישי מכבד, צוות מטפלים התייחס בכבוד וסבלנות למטופלים במחלקה.
- המטופלים לבושים בביגוד אישי המותאם לעונה. חלק מהלבוש לפי בחירתם.
- יש לשפר מעקב הולכות במחלקה – לא היו כלל חתימות על ביצוע הולכות.
- יש לשפר רישום ומעקב אחר יציאות המטופלים גם בקרב מטופלים המתרוקנים באופן עצמאי.

מחלקה סיעודית:
המטופלים לבושים בבגדים אישיים בהתאם לעונה.
מספר מטופלים היו ללא נעליים/נעלי בית.
רוב המטפלים תקשרו באופן מכבד כלפי המטופלים למעט מקרה אחד שמטפל ביצע תיקון הושבה לאחת המטופלות אשר החליקה בכורסה גריאטריה ללא כל תקשורת עמה, המטופלת הייתה מופתעת מהפעולה והתקבל הרושם שהיא הייתה קצת מבוהלת מהפעולה הפתאומית שנעשתה לה.

מחלקה לסיעוד מורכב תומך:
כל המטופלים היו לבושים עם בגדים אישיים, חלקם עם פריטים אישיים כגון תיקים או ספר. פרט למטופל אחד שלבש חולצה עם שרוול קצר לבקשתו, הבגדים היו תואמים לעונת השנה. נצפתה תקשורת מכבדת בין האחים והמטופלים. בארוחת הערב

נצפתה האכלה סבלנית בישיבה.

ארוחות

בדיקת המטבח המרכזי: נמצא מטבח נקי. תאריכי מזון במעדנים, גבינות, לחם, ביצים נמצאו תקינים. לא היה מפתח לשאר המקררים (בשר קפוא) וחדר מזון יבש שהיו נעולים ולכן לא נבדקו.
בכל המחלקות שנבדקו נמצא תפריט שבועי מעודכן וחתום על ידי דיאטנית.
מחלקה לסיעוד מורכב תומך:
החלו חלוקת ארוחת ערב ב18:20 על ידי אחראית חלוקת מזון.
השולחנות ערוכים עם עצי נוי, פלייסמטים, מפיות אישיות, סכו"ם מותאם אישית. בכל שולחן מלח ופלפל וקנקן מים.
ניכרת היכרות עם התפריט וההעדפות של המטופלים.
מחלקת האוכל עברה בין המטופלים אחד לאחד ושאלה מה כל אחד מהם מעדיף. חולקה שתייה לפי העדפה אישית ושתייה עם מסמיך למי שנקבע.
נצפה מתן סיוע באכילה והאכלה סבלנית.
בזמן הארוחה הטלוויזיה הייתה דלוקה בקול ולא נראה שהמטופלים הקשיבו. מומלץ להנמיך ולמנוע כל רעש רקע מיותר.
מטופלים שאכלו בחדרים קיבלו מגשים אישיים מרשימה מסודרת.
למטופלים היה זמן מספיק לסיים ארוחה.
הייתה הלימה מלאה עם התפריט ועם המזון אשר הוגש בפועל ואף היו יותר מנות לגיוון כגון טונה.
מקבלי מזון טחון קיבלו פירה במקום פיצה (המנה החמה). מקבלי מנה טחונה לא קיבלו ירק טחון כנדרש (טרי או מבושל).
מחלקה גריאטריה שיקומית ב2 :
ארוחת הערב הוגשה בשעה 18:30 בערב.
מנות אוכל הוגשו גם לחלק מהמטופלים שהיו בחדרם. מרבית המטופלים היו בחדר האוכל.
מרבית המטופלים קיבלו מזון אוכל רגיל. האוכל שהוגש בערב תאם את הרשום בתפריט המחלקתי.
ארוחת הערב כללה גבינה צהובה, גבינה, טחינה, סלט טונה, סלט ירקות עם כרוב לבן, פרוסות לחם, מעדנים בטעמים שונים אשר הוצעו לחלק מהמטופלים. המנה עיקרית הייתה פיצה עם גבינה וזיתים. האוכל שהוגש נראה מגוון. היה שפע והוצעו תוספות למטופלים שביקשו לקבל תוספת.
מחלקה סיעודית:
הצוות מאכיל בסבלנות אך נצפו 2 מטפלים מאכילים מטופלים בעמידה.
לא היו מספיק מטפלים פנויים להאכיל מספר מטופלים אשר האוכל כבר הוגש לשולחנם ולכן האוכל התקרר.

שימוש באמצעי הגבלה מכניים

מחלקה שיקומית גריאטרית ב2:
אחוז הגבלות מכאניות נמוך מאוד. מרבית המטופלים ללא קשירה וסך הכול נעשה שימוש בחגורה מותנית בקרב 2 מטופלים בלבד.
במחלקה סיעודית:
לא נמצאה התאמה מלאה בין הרשימה למצב ההגבלות בפועל. שלושה מטופלים אינם מופעים ברשימות וקיים שימוש בחגורת בטן, הגבלות לילה וכפפות.
במחלקה לסיעוד מורכב תומך:
היו 7 מטופלים עם הגבלות תנועה שונות. לדברי האח יש תהליך קבלת החלטה על כל הגבלה (שולחנות, קיבוע משולש מפשעה או חגורת בטן, כפפות). בישיבות הגבלות משתתף אח, פיזיותרפיסט ורופא. לקראת סיום הבקרה הוצגה רשימת ההגבלות במחלקה לפי הביצוע בפועל.

בטיחות המטופל

מחלקה שיקומית גריאטרית ב2:

בתצפית על חדרי המטופלים נמצאו בכניסה ללובי 4 עמודים לנשיאת שקיות עירוי שאין בהם שימוש. יש לאחסן אותם במחסן ייעודי ולא להציבם במרכז המחלקה. עמודים אלה מהווים מכשול במעברים, חלקם חלודים, וצריך לחדש את הצבע.
בקרדקס תרופות לא היו חתימות בשעה 18:00 על התרופות שניתנו בשעה 16:00. לדברי אחות אחראית משמרת התרופות והאינהלציות ניתנו למטופלים לפי הרישום בקרדקס תרופות. יש להקפיד לחתום על מתן תרופות בסמיכות לשעת המתן שלהם ובאופן עדכני.
בעת הבקרה בת של מטופלת ציינה שהיא מבצעת חוקנים למטופלת מידי יום מזה שנים. לא היה כל רישום על כך בגיליון המטופלת. יש לברר נושא זה ולודא ביצוע על פי הוראת רופא ובידיעת צוות האחיות.
במחלקה סיעודית ומחלקה לסיעוד מורכב תומך:
כסאות הרחצה שנבדקו אינם תקינים, חסרות חגורות בטיחות וכיסא אחד היה עם רשת גב קרועה.

<u>פעילות פנאי</u>

לא הייתה כל פעילות תעסוקה למטופלים במשך הערב.
במחלקה שיקומית גריאטרית ב2 מטופלים רבים שמורים קוגניטיבית. ניתן לעודד את הצוות לקיים פעילויות פנאי עם חלק מהמטופלים שישבו במהלך הערב וצפו בטלוויזיה.
במחלקה סיעודית:
לא התקיימה פעילות למטופלים בשעות אחרי צהריים. לוח פעילות ולוח התמצאות היו מעודכנים. טלוויזיה הייתה דלוקה בחדר אוכל אך הצפייה בה אינה נגישה לרוב המטופלים, בגלל הזווית בה ממוקמת הטלוויזיה בלובי שאינה נגישה לכול המטופלים במחלקה.

במחלקה לסיעוד מורכב תומך:
לוח התמצאות היה מעודכן לתאריך של יום הבקרה. לא התקיימה פעילות בזמן הבקרה. הטלוויזיה הייתה דלוקה בחדר האוכל.

<u>שמירה על כבודו ופרטיותו של המטופל</u>

בכל המחלקות נצפה טיפול אישי תוך שמירה על פרטיות וכבוד המטופלים.
במחלקה סיעודית:
נצפה תהליך השכבה של מטופל, ההשכבה נעשתה בזוגות, לפני המעבר למיטה הוסרו מכיסא הגלגלים הרגליות כדי למנוע פציעה בגפיים בעת המעבר למיטה. ניתן הסבר בעת ביצוע הטיפול. צריך לבצע הדרכה לגבי אופן השימוש בקרם לשימון העור שצריך להקפיד להשתמש בו כפי הנדרש.
במחלקה זו קיימת הקפדה על סגירת דלתות בזמן טיפול. קיימים בחדרים וילונות הפרדה בין מיטות המטופלים לשמירה על פרטיות. מספר חדרי המטופלים קטן וצפוף, הווילונות לא תמיד בשימוש כאשר 2 מטופלים נמצאים בחדר בזמן טיפול אישי.

<u>שביעות רצון מטופלים / בני משפחה</u>

במחלקה גריאטריה שיקומית ב2 נערכו שיחות עם מספר מטופלים שמורים מבחינה קוגניטיבית ועם בני משפחתם. הם הביעו שביעות רצון רבה מהטיפול ובמיוחד שיבחו את צוות הפיזיותרפיה וריפוי בעיסוק. ציינו כי מקבלים טיפולים בתדירות הנדרשת וכי הטיפולים עזרו להשתקם. עם זאת, היו תלונות על כך שבחדרי האשפוז ובמקלחות ישנם חרקים וג'וקים, נמסר למנהלת המוסד שנכחה בעת הבקרה על הבעיה והיא ציינה שתדאג להביא מדביר באופן מידי.

במחלקה לסיעוד מורכב תומך ג2 בשיחה עם מספר מטופלים, חלקם בחדר האוכל וחלקם שהו בחדרם. הם הביעו שביעות רצון מהטיפול והיחס. מטופל אחד ציין שבשעות הערב בין 20:00 עד 22:30 אין מספיק צוות (רק אח 1 ומטפל 1) ופעם הוא לא קיבל תרופה שהיה צריך בזמן. הוא מבין שהאח מאוד עסוק ולא מספיק לעשות הכול. פרט לזה מרוצה מאוד מהמחלקה.

במחלקה סיעודית: מספר מטופלים ובני משפחות הביעו שביעות רצון מהטיפול.

מדינת ישראל
משרד הבריאות
Ministry of Health Israel

מטופלים שיתפו כי לחצן מצוקה נגיש להם והמטפלים מגיבים לקריאה בזמן סביר.